

Letnik 1917.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos CCXVII. — Izdan in razposlan 8. dne decembra 1917.

Vsebina: (Št. 470 in 471.) 470. Ukaz, s katerim se dopolnjuje ministrstveni ukaz z dne 24. aprila 1885. l. o obratovanju zastavarske obrti. — 471. Ukaz o delokrogu korporacij, katerim so začasno poverjene naloge vojne ali gospodarske zveze.

470.

Ukaz ministrstev za trgovino, notranje stvari, finance in pravosodje z dne 28. novembra 1917. l.,

s katerim se dopolnjuje ministrstveni ukaz z dne 24. aprila 1885. l. (drž. zak. št. 49) o obratovanju zastavarske obrti.

Na podstavi § 54, odstavka 1, obrtnega reda se, dopolnjuje ministrstveni ukaz z dne 24. aprila 1885. l. (drž. zak. št. 49) ukazuje tako:

Člen I.

Po § 2 ministrstvenega ukaza z dne 24. aprila 1885. l. (drž. zak. št. 49), v besedilu, dopolnjenem, oziroma izpremenjenem z ministrstvenim ukazom z dne 10. maja 1903. l. (drž. zak. št. 115), se vstavlja:

§ 2 a.

V zadnjem odstavku § 2 zaukazani zabeležek ob rešitvi ali prestavi zastavljene reči pobranih zneskov v razpredelku za opomnje knjige zastavljalnice odpade, ako in dokler politično deželno oblastvo dovoli imetniku zastavarske obrti na

njegovo prošnjo, da za namen nadzorovanja vknjižuje te zneske, in sicer za vsako zastavljeno reč ločeno po glavnici, obrestih in postranskih pristojbinah, po dnevih in tekoče, v posebni knjigi zabeležnici ali, ako se uporabljajo računski ali registrski stroji, na posameznih listih.

Ako se vknjižuje v posebni knjigi zabeležnici, je navesti tekočo številko vsake zastavljene reči iz knjige zastavljalnice. V ostalem se na tako knjigo zabeležnico zmislu primerno uporabljajo določila odstavkov 2 do 7 § 1.

Politična deželna oblastva morejo dovoljenje vknjiževanja na posameznih listih narediti odvisno od izpolnjevanja predpisov, ki se izdadó po predarku.

Člen II.

V § 14 ministrstvenega ukaza z dne 24. aprila 1885. l. (drž. zak. št. 49) je po besedah „zabeležne listke“ vrniti besede „ter na podstavi oblastvenega dovoljenja (§ 2 a) porabljanje knjige zabeležnice ali posamezne liste“.

Člen III.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Toggenburg s. r.

Wimmer s. r.

Schauer s. r.

Wieser s. r.

471.**Ukaz trgovinskega ministra v porazumu z udeleženi ministri
z dne 4. decembra 1917. l.**

o delokrogu korporacij, katerim so začasno poverjene naloge vojne ali gospodarske zveze.

Na podstavi zakona z dne 24. julija 1917. l. (drž. zak. št. 307) se zaukazuje tako:

§ 1.**Namen poveritve.**

V delokrog tistih korporacij, katerim se po § 4 ministrstvenega ukaza z dne 30. marca 1917. l. (drž. zak. št. 137) začasno poverijo naloge vojne ali gospodarske zveze, spadajo poleg njihovih nalog, ki so osnovane na pravilih korporacije, še nastopne naloge:

- a) po eventualnem posebnem naročilu trgovinskega ministra voditi natančen pregled o delovnih razmerah in obratnih uredbah podjetij, ki pripadajo korporaciji, poizvedovati o zalogah, izdelovanju in razpečavanju;
- b) staviti predloge in sodelovati gledé vseh naredb, ki se nanašajo na preskrbovanje industrijskih strok, zastopanih v korporaciji, s potrebnimi sirovinami in pomožnimi snovmi ter gorivom;
- c) odkazovati sirovine in pomožne snovi ter gorivo posameznim podjetjem, ako se to poveri korporaciji;
- d) svetovati osrednjim oblastvom, kadar določajo cene in oddajajo naročila;
- e) sodelovati ob uravnavi vprašanj gospodarske uprave, ki se tičejo industrijskih strok, zastopanih v korporaciji, zlasti pri vseh naredbah, da se uravna in pospeši izdelovanje ter uvoz in izvoz, pri izdajanju in izvrševanju uvoznih in izvoznih prepovedi, pri naredbah na polju trgovinske politike in socialne skrbi, uravnave delovnega razmerja in delovnega izkaza in pri vseh vprašanjih, ki se podajajo ob razoroževanju in prehodu v mirovno gospodarstvo, končno izvrševati na to se nanašajoče odredbe, kolikor izroči trgovinski minister to korporaciji.

§ 2.**Dolžnosti udov.**

Vsakočasni redni udje korporacije so dolžni pospeševati jo v njenem delovanju kakor vojni ali gospodarska zveza, in opuščati vse, kar je pripravno oteževati ali ovirati to delovanje.

Udje morajo slušati odredbe, ki so jih ukrenili v tem oziru po pravilih poklicani organi korporacije in dajati vsa potrebna pojasnila za njih pripravlanje in izvrševanje. Ta pojasnila je smatrati za strogo zaupna.

§ 3.**Organi.**

Izvrševanje v § 1 tega ukaza oznamenjenih nalog je naloženo organom korporacije (predsedništvo, načelstvo, odbor, občni zbor in dr.) po delokrogu, ki jim je dan po njihovih pravilih.

§ 4.**Posebne dolžnosti funkcionarjev in nameščencev korporacij.**

Vsi udje vodstva ter vsi nameščenci korporacije si morajo pri svojem poslovanju gledé nalog, oznamenjenih v § 1, prizadevati z najpopolnejšo nepristranostjo in največjo vestnostjo. Molčati morajo na zunanost vseh stvarih, katerih izkoriščanje ali sporočanje greši zoper namene, oznamenjene v § 1, ali se tiče opravičnih razmer pripadnikov korporacije in morajo to pismeno obljubiti.

Pri vodstvu opravič je dolžnost vodstva korporacije s primernimi uredbami skrbeti za to, da se zabrani zlorabljenje ali sporočanje navedb o opravičnih razmerah, ki dohajajo korporaciji. Pozivu, naj naznanijo navedbe, ki so jih podali udje korporacije, morajo ustreči uradniki in pomožne moči le tedaj, ako jih na to pozove predsednik ali vladni komisar ali ako je vodstvo korporacije storilo na to mereč sklep.

§ 5.**Državno nadzorstvo.**

Korporacija je gledé nalog, oznamenjenih v § 1 tega ukaza, pod državnim nadzorstvom, ki ga izvršujejo vladni komisariji, ki jih je imenoval trgovinski minister v porazumu z udeleženi ministri.

Te vladne komisarje je vabiti na vse zadevne razprave in seje organov korporacije in pravico imajo vsakčas povzeti besedo in staviti predloge, o katerih se mora sklepati. Pravice glasanja nimajo.

Nadalje imajo pravico odložiti izvršitev sklepov in odredb, kolikor se nanašajo na delovanje korporacije kakor vojne ali gospodarske zveze, za toliko časa, da odloči trgovinski minister.

Vladni komisarji imajo tudi pravico vpogledovati v vse knjige, zapiske in opravilne spise korporacije, kolikor se nanašajo na delovanje korporacije kakor vojne ali gospodarske zveze, in zahtevati vsa pojasnila, ki se jim zdé potrebna.

§ 6.

Državno odobrenje.

Odobrenja trgovinskega ministra potrebujejo vse odločbe, sklepi in odredbe organov korporacije, ki se tičejo odkazovanja sirovin in pomožnih snovi in goriva posameznim podjetjem (§ 1 c).

§ 7.

Kazenska določila.

Vsa dejanja in opustitve, ki merijo zoper tiste odredbe organov korporacije, ki so ukrenile po posebnem naročilu ali z odobrenjem trgovinskega ministra po § 1 a), c) in e) tega ukaza, kaznujejo politična oblastva prve stopnje, ako dejanje ne spada pod strožjo kazen, z denarnimi kaznimi do K 5000.

Kršenje dolžnosti molčečnosti, ustanovljene s § 4 tega ukaza, kaznuje politično oblastvo prve stopnje z denarnimi kaznimi do K 20.000 ali z zapornimi kaznimi do šest mesecev, ako dejanje ne spada pod strožjo kazen.

§ 8.

Razveljava poveritve.

Čim prekliče trgovinski minister začasno poveritev korporacije z nalogami vojne ali gospodarske zveze, mora vse posle, ki jih je vodila doslej v tej lastnosti, ter vse knjige in zapiske, nanašajoče se na delovanje korporacije kakor vojne ali gospodarske zveze, izročiti nemudoma mestu, ki ga trgovinski minister določi za to.

§ 9.

Objava poveritve in njene razveljave.

Začasna poveritev korporacije z nalogami vojne ali gospodarske zveze ter razveljava te poveritve se razglasi v uradnem delu cesarske „Wiener Zeitung“.

§ 10.

Začetek veljavnosti.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Toggenburg s. r.

Schauer s. r.

Wieser s. r.

